

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Lenkou Loudovou ve věci

žalobce: **S. B.**, narozený X,
státní příslušnost Pákistánská islámská republika,

zastoupený advokátkou JUDr. Marií Myslílovou,
sídlem Celetná 557/10, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**, Odbor azylové a migrační
politiky,
sídlem Nad Štolou 4, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 7. 2022, č. j. OAM-332/ZA-ZA12-HA13-2021

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 7. 2022, č. j. OAM-332/ZA-ZA12-HA13-2021, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 8 228 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právní zástupkyně žalobce.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou k Městskému soudu v Praze domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 7. 2022, č. j. OAM-332/ZA-ZA12-HA13-2021 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný rozhodl o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany tak, že se mu mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o azylu“) neuděluje.

II. Žalobní body

2. Rozhodnutí správního orgánu je založeno na nedostatečných skutkových zjištěních stran země původu žalobce, když žalovaný dostatečně nezjišťoval postavení křesťanů v Pákistánu, postavení křesťanů ve smíšených rodinách s muslimy, neprovedl důkazy (veřejně dostupné) o postavení křesťanů, jiných menšin a osob, na které byla vyhlášena fatva za rouhání podle práva šaría, osob souzených dle zákona o rouhání proti islámu. Zprávy shromážděné žalovaným o postavení křesťanské menšiny jsou ve vztahu ke konkrétní situaci žalobce a jeho rodiny irelevantní. Žalobce poukázal na další zdroje o stavu dodržování základních práv a svobod křesťanské menšiny v Pákistánu.
3. Správní orgán vycházel ze závěru, že se jedná pouze o rodinnou záležitost žalobce, kriminální snahy třetích osob a nikoli o náboženské motivy. Tento závěr je v rozporu s obsahem spisu. Správní orgán nezpochybňuje násilné nucení žalobce k přestupu na islám ze strany S. a jeho skupiny, jejich záměr udělat z žalobce správného muslima, ani vydání fatvy za rouhání proti islámu na manželku žalobce muftím mešity v Rawalpindi dle šaría, na základě které hrozí manželce žalobce smrt z rukou pravověrných muslimů a i ze strany státu, neboť dle čl. 295 zákona o rouhání proti islámu, ve znění z roku 1986, platného v Pákistánu, snižování islámu, zneuctění Koránu a Mohameda se trestá smrtí. Žalobce odkázal na usnesení Evropského parlamentu, dle něhož v Pákistánu stále dochází k diskriminaci náboženských menšin, včetně křesťanů, a k používání násilí vůči nim.

4. Správní orgán zjištěný skutkový stav nesprávně zhodnotil, když žalobce splňuje předpoklady pro udělení mezinárodní ochrany ve formě azylu, neboť má odůvodněnou obavu z pronásledování své osoby pro svoji víru, coby křesťana v rámci smíšené rodiny s muslimy, pro odmítání konverze k islámu, jakož i důvodnou obavu z pronásledování své manželky a dcery na základě fatvy za rouhání proti islámu. Žalobce přitom odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2008, č. j. 1 Azs 86/2008-101, v němž Nejvyšší správní soud v podobném případě shledal, že hrozící pronásledování ze strany náboženských fanatiků lze kvalifikovat jako azylově relevantní. Nejvyšší správní soud v daném případě shledal, že rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany z důvodu nevyužití zákonné možnosti stěžovat si na postup policie v jeho věci, bylo za daných okolností, kdy představitelé veřejné moci nejsou ochotni poskytovat ochranu osobám pronásledovaným z náboženských důvodů, v rozporu s § 2 odst. 7 zákona o azylu, ve znění účinném do 20. 12. 2007. Dále žalobce poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2004, č. j. 6 Azs 50/2003-89, dle něhož musí správní orgán často rozhodovat v důkazní nouzi, přičemž je nutné při hodnocení důkazů vzít v úvahu také způsob výkonu státní moci v zemi původu. Poukázal také na rozsudek Vrchního soudu Austrálie Minister for Immigration v. Haji Ibrahim ze dne 26. 10. 2000 [2000] HCA 55; 204 CLR 1; 175 ALR 585; 74 ALJR 1556 (dostupný z: <http://www6.austlii.edu.au/cgi-bin/viewdoc/au/cases/cth/HCA/2000/55.html>).
5. Žalobce dále nesouhlasí se závěrem žalovaného, že se s rodinou mohli přesídlit do Kvéty. Schovala se tam pouze manželka žalobce ke své rodině, žalobce však byl pracovně vázán v Rawalpindí. Přesídlení do Kvéty tak nebylo z tohoto hlediska řešením. Žalobce dále popsal a doložil, že se obrátil o pomoc na armádu, když podal na švagra stížnost mimo jiného i za nucení ke konverzi, armáda však odmítla pomoci. Věrohodně popsal, že žádat o přezkoumání důvodů fatvy je mimořádně riskantní.
6. Žalovaný pochybil, když žalobci neudělil doplňkovou ochranu z důvodu hrozící vážné újmy v případě návratu do vlasti. Žalobci by v případě návratu do Pákistánu hrozilo násilné nucení ke konverzi k islámu, ponižující vydírání ze strany Tálíbanu, policie a ohrožení jeho rodiny v souvislosti s fatvou vydanou na manželku žalobce. Kromě toho je Pákistán místem, kde probíhá vnitřní ozbrojený konflikt a jsou zde časté boje mezi vládními vojsky a Tálíbánem.
7. Rozhodnutí je nepřezkoumatelné, neboť se v jeho odůvodnění správní orgán dostatečně nevypořádal se skutečnostmi tvrzenými žalobcem, přičemž odůvodnění obsahuje pouze obecné formulace o právním postavení křesťanské menšiny v Pákistánské islámské republice a nereaguje na konkrétní zjištění a tvrzení v řízení o žádosti žalobce.

III. Vyjádření žalovaného

8. Žalovaný potvrdil, že situace příslušníků náboženských menšin v Pákistánu rozhodně není ideální a tito se v zemi původu mohou potýkat s řadou problémů. Žalobce nesplňuje podmínky pro udělení azylu a doplňkové ochrany, neboť nevyužil všechny zákonné prostředky ochrany, které mu nabízí země jeho původu. Žalovaný dále odkázal na odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí.

IV. Obsah správního spisu

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

9. Žalobce požádal dne 18. 5. 2021 o udělení mezinárodní ochrany v České republice.
10. Dne 25. 5. 2021 poskytl údaje k podané žádosti. Uvedl, že je křesťanem a zemi původu opustil dne 7. 12. 2020. Na území České republiky vstoupil dne 18. 5. 2021. O mezinárodní ochranu žádá ze dvou důvodů – prvním je nucení ke konverzi k islámu, druhým je fatva vydaná na manželku, protože se měla rouhat a špatně mluvit o islámu.
11. Žalobce při pohovoru uvedl, že důvodem jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany je, že se jeho sestry provdaly za muslimy a švagrové nutí jeho i manželku ke konverzi k islámu. Jedna sestra má manžela vojáka, který je plukovník. Druhá sestra má manžela podnikatele, který má také vliv. Když konvertovali otec a bratr žalobce k islámu, zahrnuli do konverze také žalobce, který byl následně úředně veden jako muslim. V roce 2011 jeli s manželkou na motorce a schválně do nich narazil automobil. Po návratu z nemocnice začal někdo telefonovat jeho manželce a tvrdil, že je špatná, že je proti islámu a rouhá se proti islámu. Žalobce manželku poslal do města Kvéta a poradil jí, aby si úředně změnila jméno. Po návratu manželky do Rawalpindi se přestěhovali do Islámábádu. Žalobce musel platit 20 tisíc rupií měsíčně z důvodu fatvy vydané na manželku. Dne 25. 9. 2012 mu volali fundamentalisté, že mu zapálili dům. Jeho manželka utrpěla popáleniny na 33 % těla. Manželka se na rok opět odstěhovala do Kvéty. Následně se rozhodli přestěhovat do Láhauru. Když žalobce v roce 2014 přestal platit výpalné, přišli dva ozbrojenci, bili je, vyhrožovali jim a nadávali, vzali jim mobily, notebooky a 150 000 rupií. Opět měsíčně platil 20 000 rupií muži jménem Šejch S. A., a to do ledna 2015. Poté si již pro peníze nepřišli a žalobce zjistil, že Šejch S. A. byl prohlášen za teroristu a byl na útěku. Přestěhovali se zpět do Rawalpindi. Žalobce šel v roce 2020 na vojenskou základnu, kde si stěžoval na svého švagra. Dne 20. 9. 2020 k nim přišli vojáci domů a zbili žalobce. Řekli, že pokud by švagr žalobce dostal výpověď, zabijí celou jeho rodinu. Řekli mu, že zajistí písemnost potvrzující jeho konverzi i proti jeho vůli. Řekli mu, že pokud nekonvertuje, armáda ho neochrání před teroristy. Následně rodina požádala o turecké vízum. Dne 9. 10. 2020 mu bylo oznámeno, že konvertovali k islámu. Dne 7. 11. 2020 jeho manželku unesli a musel mešitě předat 500 000 rupií. Uvedl, že na státní orgány Pákistánu se neobrátil, neboť normální policie nemůže nic dělat proti armádě.
12. Dne 30. 8. 2021 byl s žalobcem proveden doplňující pohovor, v rámci něhož žalobce zopakoval své důvody žádosti o udělení mezinárodní ochrany a popsal, co prokazují jím předložené dokumenty. Dne 13. 10. 2021 byl s žalobcem proveden doplňující pohovor, který se týkal jeho znalostí o křesťanské víře a jeho praktikování křesťanství. Dne 28. 4. 2022 byl s žalobcem proveden další doplňující pohovor. Žalobci byla dne 23. 6. 2022 dána možnost seznámit se s podklady rozhodnutí.
13. Napadeným rozhodnutím žalobci nebyla udělena mezinárodní ochrana. Žalovaný neshledal, že by žalobce v zemi původu uplatňoval svá politická práva či svobody. Žalovaný v napadeném rozhodnutí konstatoval, že nemá žádné pochybnosti o tom, že je žalobce křesťanem. Neshledal, že by žalobce mohl mít odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů. Žalovaný shledal, že se v případě žalobce jedná o potíže rodinného charakteru. Žalobce potvrdil, že když manželku přestěhoval do křesťanské komunity, žádné potíže tam neměla. Pákistánská armáda se jeho stížností na švagra zabývala, nicméně jemu a jeho rodině tím nijak nepomohla, protože se zabývala pouze pracovním, nikoliv i soukromým životem švagra

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

žalobce. Žalovaný uvedl, že rovněž fatva vyhlášená na žalobcovu manželku vypovídá o vztazích v jeho rodině, neboť z jejího obsahu je zřejmé, že k jejímu vyhlášení došlo na základě udání žalobcova otce. Žalovaný zároveň konstatoval, že není schopen nijak posoudit její pravost, má však za to, že cílem bylo získat od žalobce finanční prospěch, tedy obohacení se jisté skupiny kriminálních živlů, a nikoli náboženské motivy. Příkaz k zatčení šejka dokládá, že pákistánské státní orgány s Tálibánem bojují, čemuž nasvědčují i zprávy opatřené žalovaným. Žalovaný shledal, že v případě žalobce nelze konstatovat, že by mu příslušné státní orgány jeho země původu odmítly poskytnout ochranu či že by mu ji nebyly schopny poskytnout, pokud by se na ně s žádostí o takovou ochranu obrátil. Podle informace MZV ČR, č. j. 105297-6/2021-LPTP ze dne 30. 4. 2021, k č. j. MV-27756-1/OAM-2021, měl žalobce možnost obrátit se s žádostí o pomoc na příslušné státní orgány a domoci se ochrany své osoby a svých práv. Mezinárodní ochrana může být poskytnuta teprve v případě, když mu byla odeprána ochrana země jeho státní příslušnosti či tato ochrana nebyla ze strany příslušných státních orgánů poskytnuta v odpovídající míře. K tomu, aby mohl být učiněn takový závěr, je ovšem nutné, aby žalobce využil všech zákonných prostředků, které právní řád jeho vlasti k ochraně práv a svobod jednotlivce poskytuje. Žalobce se však na příslušné orgány domovské země obrátil pouze v jediném případě, a to po dopravní nehodě, kterou policie označila jako běžnou a nijak ji neřešila. Dle žalovaného tedy nelze konstatovat, že policie odeprěla žalobci pomoc. Žalobce zároveň neprokázal, že pokud by se na státní orgány s žádostí o pomoc obrátil, byla by mu pomoc odmítnuta. Žalovaný na základě informací o Pákistánu shrnul, že státní ochrana v Pákistánu je omezená z důvodu nedostatku prostředků, korupce, společensko-ekonomických faktorů na úrovni jednotlivců a nedostatečné politické vůle. Podle soupisu katolíků z roku 2018 žije v Pákistánu 1 333 450 katolíků. Neexistují žádné konkrétní zákony, které diskriminují křesťany v Pákistánu. Některé články ústavy však zvýhodňují islám proti menšinovým náboženstvím. Členové menšinových náboženských komunit uváděli, že státní orgány nadále nejednotným způsobem prováděly zákony chránící práva menšin, uplatňovaly mechanismy na ochranu náboženských menšin s tím, že vláda byla nedůsledná v ochraně proti společenské diskriminaci a ignoraci a že jejich úřední diskriminace v různé míře přetrvávala. V listopadu 2019 Senát zřídil parlamentní výbor na ochranu menšin před nucenými konverzemi, jehož cílem je vytvářet legislativu proti nuceným konverzím. Náboženské menšiny se však vyjádřily, že mají nadále obavy, že vládní kroky podniknuté ve snaze řešit nucené konverze náboženských menšin na islám jsou nedostatečné. Po nařčení z rouhání oběť a její rodina žijí v neustálém strachu. Zažívají šikanování a výhrůžky od lidí, kteří je nařkli. Nařčená osoba a její rodina nemůže znovu začít normálně žít, protože nemají bezpečné místo k životu. Vnitřní přesídlení je nesmírně obtížné, a i když se to obětem podaří, jsou neustále pronásledovány svými udavači. Pro každého, kdo je, byť jen nařčen z rouhání, je to prakticky trest smrti, i když je propuštěn na svobodu. Z rouhání může být obviněn kterýkoliv občan Pákistánu bez ohledu na své náboženské přesvědčení, tedy tato problematika dopadá na všechny obyvatele země. Nejedná se o prvek, který je uplatňován selektivně vůči konkrétní náboženské skupině, byť u příslušníků náboženských menšin je toto číslo v porovnání s celkovou populací vyšší. V případě žalobce a jeho manželky se jejich přesídlení do křesťanské komunity zdařilo, a po dobu 5 let neměla rodina naprosto žádné potíže. Žalobce neměl platit výkupné a mohl žádat státní orgány o nápravu. Obecná situace křesťanů v Pákistánu není zcela příznivá.

14. Žalovaný neshledal důvody pro udělení azylu z důvodů hodných zvláštního zřetele. Žalovaný neshledal, že by žalobci hrozilo mučení a jiné kruté, nelidské či ponižující zacházení nebo trestání. Nelze nijak dovodit, že by žalobce byl po svém návratu do vlasti vystaven jednání, které by bylo možné označit za bezprostředně mu hrozící vážnou újmu ve smyslu § 14a odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu. Žalobce během svého pobytu ve vlasti nečelil žádnému jednání, které by bylo možné považovat za mučení, nelidské či ponižující zacházení nebo trestání. Nevyužil všechny zákonné prostředky k ochraně své osoby, které mu země jeho původu nabízí.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

15. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu řádně a včas uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“), a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
16. Podle § 2 odst. 4 zákona o azylu se pronásledováním rozumí *„závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování“*.
17. Podle § 2 odst. 5 zákona o azylu se ochranou před pronásledováním nebo vážnou újmu rozumí *„zejména přiměřené kroky příslušných státních orgánů, strany nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území, směřující k zabránění pronásledování nebo způsobení vážné újmy zejména zavedením účinného právního systému pro odhalování, stíhání a trestání jednání představujících pronásledování nebo vážnou újmu, za předpokladu, že je taková ochrana účinná, není pouze přechodná a cizinec k ní má přístup“*.
18. Podle § 2 odst. 6 zákona o azylu se původcem pronásledování nebo vážné újmy rozumí *„státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem nebo v němž měla osoba bez státního občanství poslední trvalé bydliště. Původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu“*.
19. Podle § 12 písm. b) zákona o azylu *„azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště“*.
20. Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu *„doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště“*. Za vážnou újmu se podle § 14a odst. 2 zákona o azylu považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující

zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

21. Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 18. 12. 2008, č. j. 1 Azs 86/2008-101, shledal, že uvádí-li žadatel o mezinárodní ochranu, že byl v zemi původu pronásledován náboženskými fanatiky z důvodu, že se nachází v nábožensky smíšeném manželství, pak lze jím tvrzený důvod kvalifikovat jako azylově relevantní z hlediska § 12 písm. b) zákona o azylu. Takový žadatel může být na základě konkrétních skutkových okolností považován za osobu mající odůvodněný strach z pronásledování z důvodu náboženství. V témž rozsudku Nejvyšší správní soud shledal, že rozhodnutí o neudělení azylu odůvodněné nesplněním podmínek stanovených v § 2 odst. 7 zákona o azylu, ve znění účinném do 20. 12. 2007, jen proto, že žadatel nevyužil zákonné možnosti stěžovat si na postup policie, je v rozporu se smyslem tohoto ustanovení. Nejvyšší správní soud konstatoval, že správní orgán se v kontextu žadatelem tvrzené situace v Pákistánu, v němž dle něj představitelé veřejné moci nejsou ochotni poskytovat ochranu osobám pronásledovaným z náboženských důvodů, a dokonce se na jejich pronásledování často sami podílejí, nemůže toliko odvolat na znění pákistánských zákonů. Výkladem souladným s čl. 6 a čl. 7 odst. 2 směrnice Rady 2004/83/ES lze dovodit povinnost správního orgánu získat si zde dostatečné informace o tom, nakolik je ochrana poskytovaná veřejnými orgány v praxi účinná, a zda k ní stěžovatel mohl mít přístup.
22. Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 18. 2. 2021, č. j. 8 Azs 260/2020-28, shledal, že pokud se žadatel o udělení mezinárodní ochrany neobrátil v zemi původu na policii kvůli vyhrožování ze strany teroristické skupiny, neboť se obával, že by sám mohl být obviněn z příslušnosti k této skupině, a pokud zároveň z obsahu podkladů shromážděných ve správním řízení plynou informace naznačující pouze institucionální, nikoliv reálné a vymahatelné zajištění ochranných mechanismů v zemi původu, je správní orgán povinen se zabývat tím, zda lze v takovém případě považovat možnost domáhat se ochrany v zemi původu za účinný prostředek nápravy ve smyslu § 2 odst. 5 a 6 zákona o azylu.
23. Mezi žalovaným a žalobcem není rozpor v tom, že je žalobce křesťanem. Zároveň žalovaný nezpochybnil, že žalobce měl v zemi původu problémy, neboť jej švagrové nutili ke konverzi. Když jej a jeho manželku rodina přesvědčovala, aby konvertovali k islámu, manželka jim řekla, že by naopak oni měli konvertovat ke křesťanství. Otec žalobce informoval o výrocích manželky žalobce mešitu, která na ni následně vydala fatvu. Dle této fatvy byl na manželku žalobce uložen dle práva šaría trest smrti. Žalobce popsal několik nesnází, kterým s manželkou čelili následkem konfliktu v rodině: 1. Byl dvakrát zadržen policisty, kteří mu sdělili, aby poslouchal své švagry. 2. Byli s manželkou oběťmi nehody, když do nich na motorce záměrně narazilo auto. Nehodu nahlásili na policii, k vyšetření nehody však nedošlo a policie se o nehodu nezajímala. 3. Někdo k nim vtrhl domů, křičel, že zde žijí křesťané a po manželce žalobce hodil hořící láhev, která jí způsobila popáleniny na 33 % těla. 4. Žalobce platil měsíčně 20 000 rupií mešitě, aby jeho manželku navzdory vydané fatvě nezabili. 5. Po přestěhování do Láhauru k nim přišli neznámí pachatelé, bili je, vyhrožovali jim a nadávali, vzali jim mobily, notebooky a 150 000 rupií. 6. Poté, co si žalobce stěžoval na švagra, přišli k nim domů vojáci a

- žalobce zbili. Vyhrožovali mu, že pokud nekonvertuje, armáda ho neochrání před teroristy. 7. Manželku žalobce unesli a musel mešitě zaplatit výkupné 500 000 rupií.
24. Žalobce v první řadě namítal, že si žalovaný měl opatřit další zprávy, které by se týkaly případu žalobce. Zároveň namítal, že žalovaný nesprávně vyhodnotil skutkový stav, když neshledal, že žalobce splňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany, a to konkrétně ve vztahu k posouzení otázky, zda by státní orgány země původu byly ochotny a schopny poskytnout žalobci ochranu. Soud neshledal námitku, že si žalovaný nezaopatřil dostatek informací o zemi původu, důvodnou. Shledal však důvodnou druhou námitku, a to, že žalovaný pochybil při vyhodnocení dostupnosti ochrany pro žalobce v Pákistánu na základě podkladů rozhodnutí.
25. Na manželku žalobce byla vydána fatva, která ji obviňuje z rouhání a odsuzuje ji podle práva šaría k trestu smrti. Ze zprávy Pákistán, Informace rady pro imigraci a uprchlíky, PAK200386.E, z 15. 1. 2021 vyplývá, že fatva vydaná muftím „*nemá žádnou právní platnost a její dodržování zůstává dobrovolné, dokud ji soud nepřijme v podobě soudního rozhodnutí*“. Zpráva dále ve vztahu k případům rouhání uvádí: „*hlavním zdrojem obav v souvislosti s policejními vyšetřováními případů rouhání je to, že policie se řídí náboženskými výnosy zvanými fatva od místních duchovních, když posuzuje, zda se nařčené osoby skutečně dopustily rouhání. Policejní praxe spočívající v tom, že v rámci svého vyšetřování shromáždí fatvy, byla organizací Amnesty International potvrzena státním zástupcem, který se zabýval několika případy rouhání, a byla také uznána v jednom rozsudku vrchního soudu. Fatvy lze používat jako důkaz získaný policií k potvrzení toho, že údajný výrok nebo čin byl skutečně rouhavý, přestože tyto fatvy nemají žádnou zákonnou důkazní hodnotu, pokud není autor fatvy předvolán k soudu, aby svědčil. Podle jednoho právníka, který často zastupuje osoby nařčené z rouhání, policie tím, že zařadí fatvu do úředního spisu, sděluje soudu, že osoba s určitým náboženským postavením podporuje tvrzení stěžovatele, že oznámené skutečnosti se rovnají rouhání.*“
26. Informace Australské vlády, 25. 1. 2022, Zpráva o zemi Ministerstva zahraničních věcí a obchodu (DFAT) – Pákistán uvádí, že paragraf 295 staví mimo zákon použití „*hanlivých poznámek*“ namířených proti Prorokovi. Trestem za rouhání je smrt. Zpráva dále uvádí, že „*Centrum pro sociální spravedlnost (CSJ) zaznamenalo v roce 2020 celkem 200 žalob za rouhání, což je historicky rekordní počet, který je všeobecně dáván do souvislosti s narůstající náboženskou nesnášenlivostí. Na základě těchto žalob bylo 35 osob odsouzeno k trestu smrti. Obvinění z rouhání v nepřiměřeně vysoké míře postihuje náboženské menšiny: v 70 procentech případů byli obvinění šité, ve 20 procentech ahmadijci a ve 3,5 procentech křesťané. Falešná obvinění z rouhání jsou vznášena za účelem vyřizování osobních sporů, jako tomu bylo v případě paní Asia Bibi, křesťanské ženy, odsouzené v roce 2010 k trestu smrti za rouhání poté, co došlo ke sporu mezi ní a muslimskými sousedy, v němž s ní odmítli sdílet vodu, protože je křesťanka.*“ Dle zprávy je procento odsuzujících rozsudků vynesených za rouhání u soudů nižší instance vysoké a soudci jsou často pod nesmírným tlakem veřejnosti, aby shledali obviněného vinným. Většinu odsuzujících rozsudků za rouhání soudy vyšší instance zruší, ale jedinec obviněný z rouhání pravděpodobně stráví ve vězení celá léta. Jedincům obviněným z rouhání hrozí mimosoudní zabití před jejich vzetím do vazby, během jejich pobytu ve vazbě i po jejich vzetí do vazby. Zpráva poukazuje na několik případů, kdy došlo k zabití osob obviněných z rouhání. K případu zabití Tahira Naseema zpráva uvádí, že se v ulicích „*shromáždily tisíce lidí na podporu Naseemova vraha a politici navštěvovali vrahaův domov a policisté s ním pózovali a*

pořizovali si s ním selfička“. Lidé obvinění z rouhání jsou vystaveni vysokému riziku mimosoudního násilí a trestu smrti a vysokému riziku společenské a úřední diskriminace v podobě lidového odsouzení, nespravedlivých soudních procesů a nedostatečné státní ochrany. Tato rizika jsou obzvláště naléhavá v případě příslušníků náboženských menšin, včetně šítů, amadijců, křesťanů a hinduistů.

27. Informace Ministerstva vnitra Velké Británie, únor 2021, Pákistán: Křesťané a křesťanští konvertité, odkazuje na zprávu, dle níž policie zasáhla ve vícero případech, aby potlačila davové násilí namířené proti jedincům nařčeným z rouhání. Tato zpráva má dále zmiňovat případ, v němž policie přesvědčila muslimského duchovního, který vyzval k útokům na domovy křesťanů, aby stáhl obvinění z rouhání, které vznesl proti jednomu křesťanovi. Zpráva však dodává, že v jiných případech policie zatkla nařčenou osobu a vznesla proti ní obvinění podle zákona o rouhání a ne vždy vznesla obvinění proti pachatelům násilí. I tato zpráva dále uvádí, že nesprávné uplatňování a zneužívání pákistánských zákonů proti rouhání k vyřizování osobních sporů je běžným jevem a náboženské menšiny, včetně křesťanů, jsou tímto postihovány v neúměrně vysoké míře. Dále zpráva odkazuje na zprávu Všestranické parlamentní skupiny pro mezinárodní svobodu vyznání či víry a Všestranické parlamentní skupiny pro pákistánské menšiny (zpráva APPG z roku 2019), dle níž *„bylo zaznamenáno mnoho případů, kdy byli lidé křivě nařčeni z rouhání protistranami při hádkách nebo konfliktech. Právníci delegaci sdělili, že v Pákistánu jsou nařčeni z rouhání zaevidována místními policisty, kteří často téměř vůbec nevyšetří věrohodnost těchto tvrzení, nebo kteří jsou někdy ochotni zaevidovat případy na základě prvního oznámení trestného činu za úplatek.“* Zpráva dále cituje organizaci Christian Solidarity Worldwide, která ve své zprávě v roce 2019 uvedla, že se dozvěděla, že *„jakmile se objeví nařčení, oběť a její rodina žijí v neustálém strachu. Zažívají šikanování a vyhrůžky od lidí, kteří je nařkli, i když se zjistí, že je nařčení falešné. Nařčená osoba a její rodina nemůže znovu začít normálně žít, protože nemají bezpečné místo k životu. Vnitřní přesídlení je nesmírně obtížné, a i když se to obětem podaří, jsou neustále pronásledovány svými udavači. Zohra Yusuf, předsedkyně Pákistánské komise pro lidská práva (HRCP [v roce 2017] uvedla: ‘Pro každého, kdo je byt’ jen nařčen z rouhání, je to prakticky trest smrti, i když je propuštěn na svobodu.’“*
28. Žalovaný v napadeném rozhodnutí dospěl k závěru, že žalobce se měl obrátit s žádostí o pomoc na státní orgány v zemi jeho původu. Žalobce uvedl, že když někdo vydá fatvu, policie takového člověka nemůže jen kvůli tomu zatknout, ale mohou jednat jiní lidé. Uvedl, že o vydání fatvy se dozví jen pár lidí, ale kdyby s tím šli na policii, celá komunita se dozví, že se člověk rouhal. Proto je lepší informaci o vydané fatvě nerozšiřovat. Žalobce uvedl, že pokud je na někoho vydaná fatva, pro ostatní lidi je to v podstatě povolení zabíjet a pákistánská policie nikoho nezachrání.
29. Městský soud má za to, že vyjádření žalobce ohledně důvodů, pro které se s manželkou neobrátili na státní orgány Pákistánu, je v souladu s informacemi o zemi původu, které žalovaný shromáždil. Z výše uvedených zpráv totiž vyplývá, že informování policie o vydané fatvě by mohlo vést ke zhoršení postavení manželky žalobce, jejíž život by byl následně v ještě větším nebezpečí. Žalobce a jeho manželka nemohou předpokládat, jak by se policie s případným oznámením vypořádala. Žalobce a jeho manželka nepopírají, že se manželka vyjádřila o tom, že je křesťanství to správné náboženství, a tudíž by v případě nahlášení ani nemohla tvrdit, že jsou informace v uvedené fatvě nesprávné a rouhání se nedopustila. Soud tak má za to, že s ohledem na okolnosti případu a zprávy o

zemi původu nelze trvat na tom, aby se žalobce obrátil na státní orgány v zemi původu a požádal je o pomoc při řešení následků fatvy vydané na manželku žalobce z důvodu rouhání. Soud shledal, že na základě žalobcem uvedených skutečností a zpráv o zemi původu shromážděných žalovaným lze mít za přiměřeně pravděpodobné, že by státní orgány v zemi původu nebyly ochotny a možná ani schopny poskytnout žalobci ochranu. Žalovaný v napadeném rozhodnutí vyjmenovává, jaké možnosti ochrany žalobci poskytuje právní řád země původu, neposuzuje však faktický stav a reálnou šanci žalobce domoci se účinné ochrany (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2004, č. j. 6 Azs 50/2003-89), a to přestože jím shromážděné zprávy dostatečně vykreslují situaci v Pákistánu a lze na základě nich posoudit reálnou možnost žalobce domoci se ochrany v zemi původu.

30. Žalovaný v napadeném rozhodnutí dospěl k závěru, že se v případě žalobce jedná pouze o rodinnou záležitost. Tento závěr však neobstojí s ohledem na vydanou fatvu, která požaduje smrt manželky žalobce. Přestože původem potíží žalobce byly snahy jeho švagrů, aby on a jeho manželka konvertovali na islám, s ohledem na vydanou fatvu se již nejedná pouze o problém v rámci jeho rodiny. Jak uvádí zprávy o zemi původu žalobce, důvodem nařčení z rouhání je často řešení soukromých sporů. Nicméně následkem vydané fatvy byly incidenty, kdy byli žalobce a jeho manželka ohroženi osobami, které nejsou jejich rodinnými příslušníky. Závěr, že se jedná o obyčejný rodinný konflikt, před nímž může žalobce ochránit policie, je v rozporu se spisovým materiálem.
31. Žalovaný v napadeném rozhodnutí konstatoval, že cílem iniciátorů celé kauzy bylo získat od žalobce finanční prospěch, tedy obohacení, a nikoli náboženské motivy. Žalovaný při tomto hodnocení opomíná, že k nahlášení manželky žalobce a vydání fatvy došlo z důvodu výroků manželky žalobce, že je křesťanství to správné náboženství. Na základě žalobcem uvedených skutečností lze považovat za zcela nepravděpodobné, že se otec žalobce rozhodl v mešitě stěžovat na svou snachu za účelem, aby tím někoho finančně obohatil. Naopak, nevyvíjela-li by žalobcova rodina tlak na jejich konverzi a nevyjádřila-li by se manželka žalobce o křesťanství jako o tom správném náboženství, nedošlo by k vydání fatvy, následkem které jí hrozí zabití, přestane-li požadovaný poplatek mešitě platit. Vzhledem k tomu, že je rouhání v Pákistánu trestné i podle zákona o rouhání, nelze mít za to, že se žalobce mohl obrátit na státní orgány s žádostí o ochranu manželky z důvodu vydané fatvy. V pozadí informací o zemi původu, které jsou součástí spisového materiálu, lze považovat za zcela nepravděpodobné, že by policie učinila kroky proti mešitě, která po žalobci požadovala platby z důvodu vydané fatvy.
32. Na základě žalobcem uvedených skutečností a shromážděných zpráv má soud za to, že žalobce má s ohledem na vydanou fatvu možnost buď nadále platit mešitou požadovaný poplatek a doufat, že tak svou manželku ochrání před trestem smrti, který jí byl fatvou uložen, nebo poplatek nadále neplatit, což by mohlo vést k dalšímu nátlaku a případně až zabití manželky žalobce. Přestane-li žalobce platit mešitě za nevykonání fatvy, mohou dotyčné osoby také podat trestní oznámení na jeho manželku z důvodu rouhání, případně o vydané fatvě informovat další osoby, které by mohly manželku žalobce ohrozit a trest uvedený ve fatvě vykonat.
33. Žalovaný v napadeném rozhodnutí zároveň uvádí, že v případě žalobce a jeho manželky se jejich přesídlení do křesťanské komunity zdařilo a po dobu 5 let neměla rodina naprosto žádné potíže. Soud shledává toto posouzení možnosti využití alternativy vnitřního přesídlení nedostatečným. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne

27. 10. 2011, č. j. 6 Azs 22/2011-108 je pro splnění podmínek pro možnost vnitřního přesídlení (dostupnost oblasti, účinnost přesunu jako řešení proti pronásledování či vážné újmy v původní oblasti, absence hrozby navrácení do původní oblasti a minimální standard ochrany lidských práv) je nutné posuzovat kumulativně ve vztahu ke konkrétní oblasti země původu tak, aby bylo z rozhodnutí o mezinárodní ochraně patrné, která konkrétní část země původu je pro žadatele možným útočištěm před hroící újmou. Žalovaný měl v této souvislosti posoudit, zda se žalobce se svou rodinou mohl účinně přesídlit do jiné části země, a zda by případné předchozí bezpečné útočiště nadále splňovalo podmínky ve smyslu rozsudku Nejvyššího správního soudu. Zároveň však musí žalovaný zohlednit informace o zemi původu, které pro posouzení případu shromáždil. Informace Ministerstva vnitra Velké Británie, únor 2021, Pákistán: Křesťané a křesťanští konvertité přitom uvádí, že je vnitřní přesídlení osob nařčených z rouhání nesmírně obtížné, a i když se to obětem podaří, jsou neustále pronásledovány svými udavači.
34. Žalobce dále namítal, že žalovaný nesprávně zhodnotil stav, když žalobci odmítl udělit mezinárodní ochranu formou doplňkové ochrany z důvodu hroící vážné újmy. Žalobce namítal, že by mu v případě návratu do Pákistánu hrozilo opět násilné nucení ke konverzi k islámu, ponižující vydírání ze strany Tálibánu, ze strany policie a ohrožení jeho rodiny v souvislosti s fatvou vydanou na manželku.
35. Soudcovská analýza ke kvalifikační směrnici (Qualification for International Protection, Judicial analysis, second edition, dostupná z: <https://euaa.europa.eu/publications/judicial-analysis-qualification-international-protection-second-edition>, s. 189) uvádí ve vztahu k výkladu článku 15a odst. 2 písm. b), že Evropský soud pro lidská práva (dále jen ESLP) ve svém rozsudku ve věci Selmouni stanovil, že minimální závažnost požadovaná pro použití čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv je z povahy věci relativní, závisí na všech okolnostech případu, jako je délka trvání zacházení, její fyzické nebo psychické účinky a v některých případech pohlaví, věk a zdravotní stav oběti. V některých případech může jeden skutek způsobit silnou bolest nebo utrpení (např. znásilnění úřední osobou). V jiných případech splní tento práh kumulace nebo kombinace různých činů. Evropský soud pro lidská práva několikrát shledal, že psychické násilí bylo nelidským nebo ponižujícím zacházením. Například ve věci Gäfgen proti Německu ESLP považoval hrozbu mučením za nelidské zacházení (rozsudek velkého senátu ze dne 1. 6. 2010, č. 22978/05, § 93, 131). Ve věci Hasan Ilham proti Turecku (rozsudek ze dne 9. 11. 2004, č. 22494/93, § 107) ESLP shledal vypálení domu bezpečnostními složkami za porušení zákazu nelidského zacházení. Ve věci Kurt proti Turecku ESLP shledal, že zmizení syna stěžovatelky v ní vyvolalo úzkost takové intenzity, že byla vystavena zacházení v rozporu s čl. 3 (rozsudek ze dne 25. 5. 1998, 24276/94, § 133).
36. Soud má za to, že na základě žalobcem tvrzených skutečností a žalovaným shromážděných zpráv o zemi původu lze mít za to, že žalobce bude v případě návratu opět čelit nebezpečí ze strany švagra, Tálibánu, osob spolupracujících s mešitou, která vydala fatvu na zabití jeho manželky, i obavám z možného postihu manželky z důvodu vydané fatvy. Žalobci tak hrozí skutečné nebezpečí vážné újmy, a to fyzickým či psychickým násilím. V případě návratu by žalobce odůvodněně žil v strachu před případným dalším napadením, vniknutím do domu nebo ublížením manželce. Žalobci hrozí v případě návratu do Pákistánu skutečné nebezpečí vážné újmy, a to buď jedním

skutkem, nebo kumulací různých činů, které mohou vést k dlouhodobému psychickému tlaku. Na základě shromážděných informací o zemi původu přitom nelze mít za to, že by se žalobce mohl obrátit na státní orgány Pákistánu, které by mu poskytly účinnou ochranu. Naopak, žalobce by mohl vyhledáním ochrany v zemi původu ohrozit svou manželku z důvodu vydané fatvy.

37. Soud se také zabýval námitkou žalobce, že je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné, tuto námitku však neshledal důvodnou. Námitka ze strany žalobce zůstala v obecné rovině, přičemž z rozhodnutí je zřejmé, na základě kterých skutečností a důkazů žalovaný rozhodoval a k jakým závěrům ve věci dospěl.
38. S ohledem na výše uvedené však soud shledal, že skutkový stav, který vzal žalovaný za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisy a nemá v nich oporu, neboť na základě skutkových okolností a informací o zemi původu žalobce, které žalovaný shromáždil, nebylo možné trvat na tom, že se žalobce měl obrátit na státní orgány v zemi původu za účelem poskytnutí ochrany, neboť tyto by mu zřejmě nebyly ochotny a ani schopny poskytnout ochranu před pronásledováním či vážnou újmu, přičemž by informováním státních orgánů o vydané fatvě mohl ohrozit svou manželku.
39. Soud shledal důvody pro zrušení napadeného rozhodnutí pro vady řízení bez jednání ve smyslu § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s., neboť skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisovým materiálem a nemá v nich oporu.
40. Městský soud nepřistoupil k provedení důkazů, které žalobce navrhl, neboť tyto měly dokládat skutečnosti, které dle názoru městského soudu dokládají již zprávy shromážděné žalovaným. Provedení navrhovaných důkazů by tak bylo v daném případě nadbytečné. Žalobce může tyto důkazy navrhnout k provedení v dalším řízení před žalovaným.
41. Žalobce ve své žalobě namítal, že mu pronásledování hrozí z důvodu náboženství. Vzhledem k tomu, že žalovaný neshledal, má žalobce odůvodněný strach z pronásledování, neposuzoval dále, zda mu toto pronásledování hrozí z azylově relevantního důvodu, proto soud nemohl tuto otázku nyní přezkoumat.
42. V dalším řízení bude na žalovaném, aby posoudil, zda žalobci hrozí pronásledování z azylově relevantního důvodu. Žalovaný je přitom na základě závazného právního názoru soudu, na základě dosavadně zjištěných skutečností a podkladů rozhodnutí, povinen vycházet ze závěru soudu, že žalobce nemohl v Pákistánu před pronásledováním či vážnou újmu získat ochranu ze strany státních orgánů. Neshledá-li žalovaný, že žalobce splňuje podmínky pro udělení azylu a zároveň v rámci dalšího řízení nevyplynou okolnosti, které by mohly mít zásadní vliv na dosavadní posouzení věci, udělí žalovaný žalobci doplňkovou ochranu podle § 14a zákona o azylu.
43. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce byl ve věci samé úspěšný, proto mu přísluší právo na náhradu účelně vynaložených nákladů řízení proti neúspěšnému žalovanému. Náklady vynaložené žalobcem v daném řízení představují náhradu nákladů právního zastoupení spočívající v odměně za dva úkony právní služby, tj. převzetí a příprava zastoupení [§ 11 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 177/1996 Sb.] a sepis žaloby [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb.], tedy 2 úkony po 3 100 Kč, tj. 6 200 Kč. Dále byla žalobci přiznána náhrada hotových výdajů za dva

úkony právní služby podle ustanovení § 13 odst. 4 advokátního tarifu po 300 Kč; celkem tedy paušální náhrada činí 600 Kč. Odměna advokáta byla zvýšena o DPH ve výši 21 %, tj. 1 428 Kč. Celkem tak náklady řízení žalobce činí 8 228 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 6. dubna 2023

JUDr. Lenka Loudová v. r.

samosoudkyně